

הבית והעליה פרק עשירי בבא מציעא

ק"ט.

עין משפט
נר מצוה

ב א מ"י פ"י מהלכות
מעשר שני ומטע רבועי
הלכה יט סגנו ע"ן ק"ט
טור י"ד פ"י ר"ל (תפסתי
טור ובסמך ע"ס ולא
מלאכי):
בא ב ג מ"י פ"ד מהל'
שכנים ה' ט סגנו
ע"ן פ"ד טו"ש ע"י ח"מ ס'
קסו סעיף א':

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה קמיה
דשבור וכו' מלכא ממש.
י"ב ויב"ב סוף דף י'
מבואר דהוה עבדים ע"ש
ויב"ב דף קטו ע"ב אמתא
דשמואל בקרא ק"ו וכן
בפסחים דף נד':

גליון הש"ס

רש"י ב"ה אפריון חן
שלנו. וכו' רש"י בחומש
פ' וחי בפסוק בן פורת
ויסוף. אבל הרמב"ן ע"ס י'
דבנין שרשיה הוא לטון
שנה וכוונתו כמו פורגא
לימתי (כמויות ד' נד) ועי'
ברא"ס ע"ס:

מוסף רש"י

אפריון. חן. והוא לטון
לרמי (בראשית ט"ו כב).

ו) ותניא נמי גבי מקח וממכר כה"ג. מניא גרסינן דלינה משנה
בשום מקום ולא הוי כה"ג ממש דלפילו אמר ר"י היוצא
מן הגזע של בעל הקרקע לא יקשה כלום שהרי עומד באוירו של בעל
הקרקע וגם יונק מן הקרקע ועוד שלא היה צדעת המוכר למכור אלא
זה האילן שהיה כעין שמכר אצל לא
אילן חדש שעמיד לנאת מן הגזע ולא
חשיב כאילן עלמנו הענפים המתחדשים
אלא נחשב כאילן אחר וכן ר' מאיר
אם היה אומר כאן של בעל האילן
לא היה קשה על משנתנו שכמו
שהענפים המתחדשים ככל שנה הם
של בעל האילן ה"ג היוצא מן הגזע
יהיו שלו והא דקאמר כה"ג היינו
שמיפה ר"מ כאן כמו של בעל הקרקע
טפי מרבי יהודה כמו במתני' ולהכי
לא עבד לריכותא בסמוך אלא אערלה
ואמקח וממכר ולא אמתימין:

שבור מ"בא. נראה לפרש כפי
הקונטרס דשבור מלכא
היה בקי בהלכות כדאמרין בסוף
מסכת ע"ו (דף ע"ו): שנעץ הסכין עשר
פעמים בקרקע קשה כשתחך האחרון
בסכין לרבי יהודה:

הדרן עלך הבית והעליה
וסליקא לה מסכת בבא מציעא

ואי אמר ריש לקיש הלכה כר"ש שמואל מי לא קיס צדיני למיקלסיה לר"ש עד דשמע משמיה
דריש לקיש דהלכתא כוומיה: אפריון. * חן שלנו:

הדרן עלך הבית והעליה וסליקא לה מסכת בבא מציעא

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

הדרן עלך מסכת בבא מציעא והדרן עלן. דעתן עלך מסכת בבא מציעא ודעתך עלן. לא נתנשי מינך מסכת בבא מציעא
ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי:

יאמר בן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אמנותנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא. ^(א) חנינא בר פפא רמי
בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר
פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל. ונהיה בלנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל
בלנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאויבי תחבמני מצותיך כי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש: לעולם לא
אשבח פקודיך כי בם חייתיני: ברוך אתה יי למדני חקיך: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו
משכימים והם משכימים. אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים. אנו עמלים
ומקבלים שחר והם עמלים ואינן מקבלים שחר. אנו רצים והם רצים. אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת. שאמר
ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בה:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ב"שם שעזרתני לסיים מסכת בבא מציעא בן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסייםם ללמוד
וללמוד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי
ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי זרע עד עולם. ותתקיים בי בהתהלכה תנחה אותך בשכבה תשמר עליך והקיצות
היא תשיחך. כי בי ירבו ימיה ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו
בשלום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא, ולאחיא מתיא, ולאסקא לחיי עלמא, ולמבא קרתא דירושלם,
ולשכלל היכליה בגוה, ולמעקר פולחנא נוכראה מארעא, ולאבתא פולחנא דשמיא לאתריה, וימליך קודשא בריך הוא
במלכותיה ויקריה, וינצמח פרגנה ויקרב משיחהו. בחיכוך וביומיכוך ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.
יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא
ברוך הוא. לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא, ואמרו אמן: על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהון
ועל כל תלמידי תלמידיהון, ועל כל מאן דעסקין באורייתא, די באתרא (קדישא) הדין ודי בכל אתר ואתר, יהא להון ולכוון
שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומזוני רויחי ופרקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא
מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן: עושה שלום במרומו הוא ברחמינו יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל
ואמרו אמן:

(א) וי"ל ותנא והא
תוספתא דעלה ע"ש.
ז ע"י בראשית ובספר
מ"ח ובספר כה"י א ג'
הערוך ה"ג ליה אפרייא
לריש לקיש פ"י חזק בלשון
פרקי ישר כמו ישר חילו
פ"א אפרייא לריש לקיש
בדעה ומלשון בן פורת
כלומר ישר ורבו חכמים
ונבונים כמותו, ד ע"ך
לעיל ק"ח: וכתי' רש"י
ה' ה"ג על זה תמלא
בספר החיים שחיבר אחי
הגאון מהר"ל מפלאג
בספר זכות ח"א פ"ג,
ז' בסומא וסוף תשובת
הרמב"א ז"ל וכן בסוף י"ש
ב"ק כתוב רמזים על
הזכרת שמות הללו.

הגהות הר"א

(א) נמי (מגיע לעיקרו
ואין מגיע לנופו) ת"מ
וי"ב הרמב"ם והר"ש
ל"ג לה וכו' דכתיב' והא
נקלה מגיע: [ב] רש"י
ד"ה חייב. הסמוך לקרקע
במון פ"י. י"ב ומכאן תב
רש"י ד"ג טפחים סמוך
לתמון הכי הוא של תמון
דף ל"מ ור"ש: